

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Видове акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин (ВК 1)

спеціальність	211 –Ветеринарна медицина	обов'язковість дисципліни	ВК 1
освітня програма	ветеринарна медицина	факультет	ветеринарна медицина
освітній рівень	необмежено	кафедра	ветеринарна хірургія та репродуктологія

ВИКЛАДАЧІ

Федоренко Сергій Якович

Вища освіта – спеціальність ветеринарна медицина
 Науковий ступень - Доктор ветеринарних наук за спеціальністю 16.00.07-ветеринарне акушерство
 Вчене звання – професор
 Досвід роботи – 25 років
 Показники професійної активності з тематики курсу:

- Співавтор 2-х навчальних посібників та 6-ти методичних рекомендацій;
- досвід наукової роботи 20 років;
- співавтор тематичної публікації у виданнях Web of Science. (більше 10)

телефон	0973558575	електронна пошта	Fedorenkoserg1977@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle

Мета	формування компетентностей з розширення і поглиблення знань сучасного стану в акушерстві, гінекології та біотехнології тварин у залежності від їх виду.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	• здатність дотримуватись правил особистої безпеки при дослідженні тварин, дотримуватися правил особистої гігієни, користуватися правилами асептики та антисептики при здійсненні будь-якого акушерсько-гінекологічного або андрологічного втручання чи дослідження (ФК3)/ індивідуальні практичні заняття. • здатність проводити дослідження на відповідному рівні, застосовувати знання у практичних ситуаціях, застосовувати інструментарій, спеціальні пристрої для проведення спеціальних маніпуляцій під час виконання професійних задач (ЗК2, ЗК3, ЗК6, ФК2, ФК4, ФК19, ФК19.1, ПРН7)/ індивідуальні практичні заняття. • здатність проводити акушерсько-гінекологічні маніпуляції ((ЗК1, ЗК2, ФК1, ФК2, ФК8, ФК11, ФК19, ФК19.1, ПРН7, ПРН8)/ індивідуальні практичні заняття. • розуміти та з'ясувати особливості проведення клінічних досліджень з метою формування висновків щодо стану тварини та встановлення діагнозу (ЗК2, ЗК3, ФК1, ФК2, ФК8, ФК11, ФК19, ФК19.1, ПРН7, ПРН8)/ індивідуальні практичні заняття. • здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, пошуку, обробки інформації з різних джерел • (ЗК1, ПРН7)/ індивідуальні практичні заняття.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 14 годин лекції, 14 годин лабораторно-практичні; 68 години самостійних занять, модульний контроль (3 модулі); підсумковий контроль – іспит (залік диференційований).
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	«вільне зарахування»

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	ЗК 1. Здатність вчитися і бути сучасно навченим. ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 8. Здатність використовувати сучасні технології для проведення наукових досліджень. ЗК 9. Здатність до співпраці з іншими науковцями та науковими організаціями та здатність до колективної роботи. ЗК 10. Здатність проявляти ініціативність, наполегливість та відповідальність у роботі. ФК 1. Здатність встановлювати особливості гомеостазу в організмі різних видів і класів тварин. Розуміти причинно-наслідкові механізми змін гомеостазу організму, диференціювати	Програмні результати навчання	ПРН 1. Знання сучасного рівня розвитку предметної області ветеринарної медицини, за яким навчатиметься здобувач. Бути обізнаним з класичними та сучасними науковими публікаціями, що формують базу знань цієї області. ПРН 2. Відкритість до здобуття знань, інтелектуального та фахового зростання, перебування у постійному наукового пошуку. ПРН 5. Знати особливості організації експериментального дослідження (планування, моделювання, організація, проведення, контролювання, звітування) у своїй предметної області ветеринарної медицини. Вміти застосовувати більшість методів дослідження у своїй предметної області ветеринарної медицини. ПРН 8. Знати основи педагогіки в межах своєї професійної діяльності. Бути спроможним забезпечувати високий науковий та

етиологію та патогенез захворювань.

ФК 3. Володіти значною кількістю методів дослідження у своїй галузі, при потребі адаптувати їх до конкретних умов експерименту, вміти працювати із сучасним обладнанням, користуватися програмним забезпеченням. Розробляти нові методи досліджень.

ФК 5. Забезпечувати якісне керівництво науковими проектами, підтримувати командну роботу, ефективно використовувати індивідуальну майстерність колег, приймати рішення та нести відповідальність за результат.

ФК 6. Здатність знаходити шляхи можливого використання отриманих результатів для подальшого розвитку науки та підвищення якості навчального процесу.

ФК 9. Аргументовано представляти свої наукові погляди під час наукових семінарів, конференцій, диспутів. Вести наукову дискусію, опираючись на сучасну базу знань в своїй галузі ветеринарної медицини. Також бути достатньо добре обізнаним з ключовими питаннями суміжних галузей.

ФК 10. Здатність здійснювати просвітницьку та педагогічну діяльність, застосовуючи традиційні та інноваційні методи.

ФК 11. Здатність володіти професійною українською та іноземною мовами, вільно сприймати, обробляти та відтворювати інформацію на загальні та фахові теми.

ФК 12. Виявляти і вирішувати наукові задачі та проблеми у межах обраної спеціальності з дотриманням норм наукової етики і академічної чесності.

навчально-методичний рівень різних видів занять (читання лекцій, ведення лабораторних чи практичних занять).

ПРН 9. Вільно оперувати науковою інформацією та могли надавати консультації. Впроваджувати результати наукових досліджень у виробництво та навчальний процес.

ПРН 10. Володіти сучасними інформаційними та комунікативними технологіями обміну інформацією. Вміти працювати в команді та володіти навичками міжособистісної взаємодії.

ПРН 12. Брати участь у науковій дискусії. та презентувати результати наукових досліджень на наукових форумах.

ПРН 15. Налагодження кооперації між спорідненими напрямками досліджень з метою оптимізації використання ресурсів та досягнення максимально високого результату.

вміти:

ПРН 3. Володіння науковим стилем української та іноземної мов з метою використання наукових джерел та налагодження міжнародної співпраці.

ПРН 4. Формулювати мету власних наукових досліджень на основі критичного аналізу бази знань ветеринарної медицини та синтезу нових наукових положень і ідей.

ПРН 5. Вміти застосовувати більшість методів дослідження у своїй предметній області ветеринарної медицини.

ПРН 6. Аналізувати результати власних досліджень та формувати узагальнення. На їх основі формувати висновки та приймати обґрунтовані рішення.

ПРН 8. Бути спроможним забезпечувати високий науковий та навчально-методичний рівень різних видів занять (читання лекцій, ведення лабораторних чи практичних занять).

ПРН 9. Вільно оперувати науковою інформацією та могли консультувати здобувачів освіти. Впроваджувати результати наукових досліджень у виробництво та освітній процес.

ПРН 10. Вміти працювати в команді та володіти навичками міжособистісної взаємодії.

ПРН 13. Розробляти та реалізовувати наукові проекти. Реєструвати права інтелектуальної власності.

ПРН 14. Впроваджувати нові методи досліджень, які б зменшували кількість тварин, що використовуються в експериментах.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Репродукція великої рогатої худоби

Лекція 1	Статевий (естральний) цикл та особливості його прояву у корів та телиць. Особливості акушерської патології.	Лабораторно-практичне заняття (ЛПЗ 1)	Фізіологія і патологія анте-, інтра- та постнатального періодів.	Самостійна робота	Вагітність як процес. Фізіологія та патологія. Плацентологія. (Характеристика ембріону, плода у корів. Стовбурові клітини. Проблеми та досягнення. Стать ембріона, плода. Визначення. Проблеми). Роди. Постнатальний період (Гонадо- та метропатії. Акушерський сепсис. Діагностика. Наукове обґрунтування використання фарм. препаратів.) Неонатологія та мастологія (Особливості органу – колостральний імунітет, молочна продукція. Використання сучасних методик для діагностики маститів. (стандарты, мілксканери)). Гінекологія. Андрологія. (Гінекологічна диспансеризація. Комп'ютерний моніторинг репродукції. Гінекологічні захворювання. Діагностика, терапія, профілактика. Андрологічна диспансеризація. Методика Ультрасонографічне, термографічне дослідження. Методика постцитографії).
Лекція 2	Неплідність корів та телиць. Неплідність бугаїв.	ЛПЗ 2	Патологія молочної залози. Гінекологічні захворювання. Діагностика та терапія тварин Андрологічні захворювання. Методи комплексної терапії та профілактики андрологічної патології		
		ЛПЗ 3	Осіменіння дрібних тварин		

Модуль 2. Репродукція коней та свиней.

Лекція 3	Особливості відтворення коней.	ЛПЗ 3	Особливості репродуктивної патології коней.	Самостій	Морфологія статевого апарату самок та самців. Статевий цикл та способи його регуляції. Вагітність як процес. Фізіологія та патологія. Плацентологія. Роди. Постнатальний період.

Лекція 4	Особливості відтворення свиней	ЛПЗ 4	Особливості репродуктивної патології свиней		Особливості новонароджених лоша́т, порося́т. Гінекологічні захворювання. Діагностика, терапія, профілактика. Андрологічні захворювання. Діагностика, терапія.

Модуль 3. Репродукція овець, кіз та дрібних тварин.

Лекція 5	Особливості фізіології та патології відтворення овець та кіз.	ЛПЗ 5	Особливості діагностики та лікування овець та кіз за репродуктивної патології.	Самостійна робота	Морфологія статевого апарату самок та самців. Статевий цикл та способи його регуляції. Вагітність. (Фізіологія та патологія. Плацентологія). Роди. Постнатальний період. Особливості новонароджених козенят, ягнят, цуценят, котенят. Гінекологічні захворювання. Діагностика, терапія, профілактика. Андрологічні захворювання. Діагностика, терапія.
Лекція 6	Особливості фізіології та патології відтворення собак.	ЛПЗ 6	Особливості діагностики та лікування собак за репродуктивної патології.		
Лекція 7	Особливості фізіології та патології відтворення котів.	ЛПЗ 7	Особливості діагностики та лікування котів за репродуктивної патології.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. За ред. В.А.Яблонського та С.П.Хомина.- Підручник.– Вінниця: Нова Книга, 2006. -592 с.

2. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин / Навчальний посібник: 2-е видання, перероблене і доповнене / [А.В. Березовський, М.І. Харенко, С.П. Хомін та ін.]; за заг. ред. А.В. Березовського та М.І. Харенка. – Житомир: «Полісся», 2017. – 392.

3. Фізіологія та патологія молочної залози у тварин: Навчальний посібник / [А.В. Березовський, М.І. Харенко, В.Й. Любецький та ін.]; за заг. ред. А.В. Березовського та М.І. Харенка. – К.: ДІА, 2018. – 476.

4. В.А. Яблонський Практичне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології.- К.: Мета, 2002.- 319 с.

5. Імунобіологія лактації у тварин: навчально-методичне видання / В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, О.В. Онищенко та ін. / за ред. проф. В.П. Кошевого. Дніпропетровськ: Герда, 2015. 132 с.

Методичне забезпечення

1. Акушерська, гінекологічна та андрологічна пропедевтика: методичні рекомендації / В.П. Кошевой, Ю.П. Балим, М.М. Іванченко та ін. / Х.: РВВ ХДЗВА, 2013. 52 с.

2. Кошевой В.П. Термографічна діагностика у ветеринарному акушерстві, гінекології та андрології (методичні рекомендації) /В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, М.М.Іванченко та ін. – Харків, - 2013. – 52 с.

3. Кошевой В. П., Науменко С. В., Склярів П. М., Кошевой В. І. Дистанційно-безконтактна та неінвазійна діагностика патологічних процесів у гонадах самців. Методичні рекомендації. Харків, 2017. 28 с.

4. Комплексні препарати, створені на основі нано-біоматеріалів та їх використання у ветеринарній репродуктології: методичні рекомендації / В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, С.В. Науменко та ін. / Х.: РВВ ХДЗВА, 2015. 102 с.

5. Озономістські препарати та їх використання у ветеринарній репродуктології: методичні рекомендації / В.П. Кошевой, С.Я. Федоренко, С.В. Науменко та ін. / Х.: РВВ ХДЗВА, 2014. 52 с.

6. Ветеринарна перинатологія : навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / [В.П. Кошовий, М.М. Іванченко та ін.] ; за заг. ред. В.П. Кошового. – Харків: РВВ ХДЗВА, 2008. – 465 с.

7. HILL, Peter; WARMAN, Sheena; SHAWCROSS, Geoff. 100 topconsultationsinsmallanimalgeneralpractice. JohnWiley&Sons, 2011.

8. Simpson, Gillian, Gary CW England, andMikeHarvey. BSAVA manualofsmallanimalreproductionandneonatology. British Small Animal Veterinary Association, 1998.

9. Lopate, Cheryl, ed. Managementofpregnantandneonataldogs, cats, andexoticpets. JohnWiley&Sons, 2012.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	письмові відповіді на питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.